

AKIVA EN RACHEEL - רַבִּי עֲקִיבָא וְרַחֵל

Liefde voor elkaar en voor de Tora

WERKBLADEN

OPDRACHT 1 Tijdbalk

In de tijd van Rabbi Akiva was Javne het belangrijkste joodse centrum ter wereld. Rabbijnen die daar waren opgeleid richtten overal in het land Torascholen op. Ze leerden de mensen hoe je zonder het beet hamikdasj toch een joods leven kon leiden.

Aan de rust in het land komt een einde als de nieuwe keizer Hadrianus aankondigt een tempel te willen bouwen op de ruïnes van het beet hamikdasj. Onder leiding van Bar Kochba breekt een opstand uit. Hij krijgt de steun van veel Torageleerden, waaronder Rabbi Akiva. Twee jaar lang is Jehoeda weer even een onafhankelijk land. In 135 komt er een einde aan de Bar Kochba opstand met de val van het laatste joodse bolwerk, Beitar. De Romeinen doden veel Tora-geleerden, waaronder de bejaarde Rabbi Akiva. De overlevenden houden zich schuil op afgelegen plaatsen in de bergen van de Galil (Galilea) en proberen van daaruit het Jodendom zoveel mogelijk voort te zetten.

Maak een tijdbalk met de jaartallen en gebeurtenissen uit het blauwe vak. Kijk ook op het infoblad. Zoek er passende illustraties bij. Je mag deze opdracht in een groepje maken. Klik hier voor voorbeelden van [tijdbalken](#).

Vanaf 100	Vanuit Javne worden Torascholen geopend, waaronder die van Rabbi Akiva in Benee Berak
± 125	Keizer Hadrianus verbiedt beriet mila, sjema zeggen, megilla lezen en sjofar blazen
130	Keizer Hadrianus kondigt aan een Romeinse stad te bouwen op de ruïnes van Jeroesjalajiem
132	Begin van de Bar Kochba opstand; Jehoeda twee jaar onafhankelijk onder leiding van Bar Kochba.
134	Generaal Severus komt met veel troepen naar Jehoeda om de opstand neer te slaan
135	Val van Beitar. Einde van de Bar Kochba opstand en de onafhankelijkheid
±140	Jeroesjalajiem herbouwd als de Romeinse stad Aelia Capitolina. Joden mogen er niet komen.
± 150	Opening kleinere Torascholen in het noorden van het land

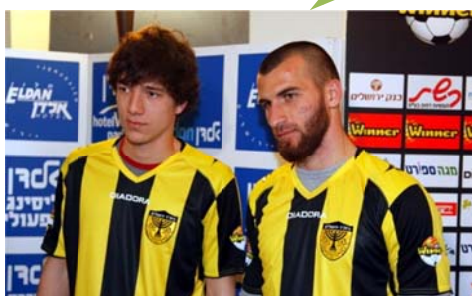

Munt uit de tijd van de opstand, met afbeelding van het beet hamikdasj. Het sterretje verwijst naar Bar Kochba (=ster)

Romeinse dinar met keizer

Voetballers van FC Beitar Jeroesjalajiem

De hoofdstraat van Benee Berak

OPDRACHT 2 De tijd van Rabbi Akiva

Lees de extra info op het infoblad en de inleiding bij de tijdbalk (opdracht 1)

- 1** Waarom kwamen Joden in opstand tegen keizer Hadrianus?
 - ze wilden dezelfde rechten als de Romeinen
 - ze wilden als joden kunnen leven
 - ze wilden het grondgebied van Jehoeda uitbreiden

- 2** Waarom zou Hadrianus *beriet mila* (besnijdenis) hebben verboden?
 - hij vond het zielig voor de jongetjes
 - hij wilde het onmogelijk maken om de regels van de Tora te volgen
 - hij vond het een onbegrijpelijke en belachelijke gewoonte

- 3** Wat dachten veel mensen toen Hadrianus aankondigde een Romeinse tempel te willen bouwen op de ruïnes van het beet hamikdasj?
 - ach, laat die mesjoggene keizer toch lekker zijn gang gaan
 - dat gaat hem toch nooit lukken
 - dit is het moment om te gaan strijden voor onze joodse rechten

- 4** Nadat Beitar was als laatste bolwerk was gevallen, probeerden de Romeinen zoveel mogelijk joden te doden of als slaven te verkopen. Waarom?
 - ze wilden een nieuwe opstand voorkomen
 - in Rome was een grote behoefte aan slaven
 - ze wilden zelf in Aelia Capitolina wonen

- 5** Waarom kwam er met het neerslaan van de Bar Kochba opstand een einde aan de onafhankelijkheid van het joodse land?
 - de meeste joden waren naar het buitenland gevlucht
 - Bar Kochba en andere belangrijke leiders waren gedood
 - de Tora-geleerden waren tegen onafhankelijkheid

OPDRACHT 3 Liefde voor elkaar en liefde voor de Tora

- Hoe kun je merken dat Rabbi Akiva en Racheel veel van elkaar houden? Geef voor allebei een voorbeeld uit het verhaal.

Rabbi Akiva: _____

Racheel: _____

- Hoe kun je merken dat Akiva en Racheel veel liefde voor de Tora hebben? Geef voor allebei een voorbeeld uit het verhaal.

Rabbi Akiva: _____

Racheel: _____

- Op een keer discussieerden vier Joodse geleerden over deze vraag: (Talmoed, sjabbat 25b)

Wie is echt rijk? איזה עשיר ?

Rabbi Meir: wie kan genieten van zijn rijkdom

Rabbi Tarfon: wie honderd wijngaarden en honderd velden heeft -
èn honderd knechten om ze te bewerken!

Rabbi Yose: wie een huis met een wc heeft

Rabbi Akiva: כל שיש לו אשה נאה במעשים
wie een vrouw heeft die op een mooie manier
goede daden doet

- Waarin verschilt het antwoord van Rabbi Akiva van dat van zijn collega's?

OPDRACHT 4 Rabbi Akiva en de vissen

☞ Lees eerst 'sjema' op het Infoblad

Toen een vriend hoorde dat Rabbi Akiva geheime bijeenkomsten organiseerde om Tora te leren vroeg hij: 'Akiva, ben je niet bang voor de Romeinen'? Akiva zei: 'ik zal je antwoorden met een verhaal'.

Op een keer liep een vos langs de oever van een rivier. Hij merkte dat de vissen zenuwachtig heen en weer zwommen. 'Waar zijn jullie zo bang voor?' vroeg de vos. 'Voor de vissersnetten', antwoordden de vissen. 'Want daarmee proberen de vissers ons te vangen om ons te doden'.

'Waarom komen dan jullie niet net zoals ik op het droge wonen?' stelde de vos voor. 'Dan hoeven jullie nooit meer bang te zijn voor de vissers met hun netten'.

'Ben jij nou de slimste van alle dieren?' zeiden de vissen. 'Wat een dom idee. Wij horen thuis in het water. Als we hier al bang zijn dat de vissers ons te pakken krijgen, dan zal ze dat zeker lukken als we buiten het water zijn, in een omgeving waar we niet horen'.

'Wij zijn net zoals de vissen', zei rabbi Akiva. 'Tora leren is onze manier van leven. Er Als we daarmee stoppen, maken we ons lot alleen nog maar erger'. Berachot 61b

☞ In dit verhaal komen vier symbolen voor: de vissen, de vissers, de vos en het water. Rabbi Akiva legt uit dat de vissen Joodse volk symboliseren.

Wie zijn in dit verhaal de vissers, en wie is de vos? Wat symboliseert het water?

OPDRACHT 5 Sjema Jisraeel

 Lees eerst 'sjema' op het Infoblad

 Schrijf de goede vertaling naast de Hebreeuwse woorden. Kies uit deze woorden:

* Hashem * één * Israël * onze God * hoor, besef! * Hashem *

Sjema

Jisraeel

Adonaj

Eloheenoë

Adonaj

Echad

 De *mezoëza*, *tefilien* en *tsitsiet* zijn drie tekens om ons te helpen herinneren aan de woorden van het sjema en aan de mitswot.

 Vertel (naar keuze) iets meer over **een** van deze drie tekens.

Tip: zie Van Jom tot Jom hoofdstuk 20, 21 en 22

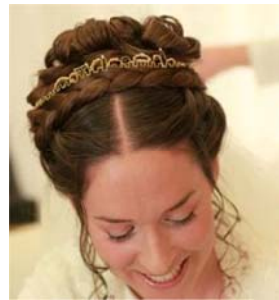
OPDRACHT 6 Een bijzonder haarsieraad

☞ Lees eerst 'Jeruzalem van goud' op het Infoblad

Rabbi Akiva beloofde Racheel een 'Jeroesjalajiem sjel zahav' – een Jeruzalem van goud. Dat heeft ze uiteindelijk ook van hem gekregen. Uit de Talmoed blijkt dat het om een haarsieraad gaat. Alle vrouwen waren jaloers op Racheel, omdat ze zelf ook zo'n mooie diadeem voor in hun haar wilden! Helaas weten niet hoe het sieraad van Racheel er uit zag

✂ Maak jouw eigen ontwerp van een Jeroesjalajiem sjel zahav. Gebruik het silhouet onderaan de bladzijde of maak er zelf een. Je mag zelf kiezen welke techniek (en) je gebruikt voor het haarsieraad.

Hierbij ter inspiratie twee ideeën van moderne Israëliische ontwerpers (via internet kun je er nog meer vinden, google ירושלים של זהב

OPDRACHT 7 Jeroesjalajiem sjel zahav / יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל זָהָב

- ☞ Jeroesjalajiem sjel zahav is een van de mooiste liederen over Jeroesjalajiem. De Israëlische zangeres Shuli Nathan zong het voor het eerst tijdens een songfestival. Luister naar Jeroesjalajiem sjel zahav:

<https://www.youtube.com/watch?v=O2RoCNeM9B0>

- ✂ Probeer het refrein te vertalen met hulp van het woordenlijstje.

_____	<i>Jeroesjalajiem sjel zahav</i>	יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל זָהָב
_____	<i>we sjel nechosjet</i>	וְשֶׁל נְחוֹשֶׁת
_____	<i>we sjel or</i>	וְשֶׁל אוֹר
_____	<i>halo lechol sjierajiech</i>	הֲלֹ לְכֹל שִׁירַיִךְ
_____	<i>ani kinor</i>	אֲנִי כִנּוֹר

- ✂ Controleer je vertaling van het refrein en lees de rest van Jeroesjalajiem sjel zahav:
<http://mini.cidi.nl/Kijk/muziek/Lyrics/Jeroesjalajiem-sjel-zahav.html>

- ✂ Kort nadat Shuli Nathan in 1967 met Jeroesjalajiem sjel zahav een songfestival won, gebeurde er iets heel bijzonders met de stad. Wat gebeurde er? Waarom werd de tekst van het lied daardoor ineens heel actueel?
